## Ahzâb 53 hakkındaki iddialar

İddia I: Ahzab 53. "Ey iman edenler! Siz zamanını gözetlemeksizin bir yemeğe davet edilmedikçe Peygamber'in evlerine girmeyin, ancak davet edildiğiniz vakit girin. Yemeği yediğinizde hemen dağılın, sohbete dalmayın. Çünkü bu hareketiniz Peygamber'i üzmekte, fakat o (size bunu söylemekten) utanmaktadır. Ama Allah hakkı söylemekten çekinmez. Peygamber'in hanımlarından bir şey istediğiniz zaman perde arkasından isteyin. Bu hem sizin kalpleriniz, hem de onların kalpleri için daha temiz bir davranıştır. Sizin Allah'ın Rasul'üne rahatsızlık vermeniz ve kendisinden sonra onun hanımlarını nikahlamanız, asla caiz olmaz. Çünkü bu, Allah katında büyük (bir günah) tır."

Peygamber misafirleri kovuyor. Bu sözü Allah söylemiş olamaz.

Cevap: İlk olarak, Allah bunu niye yapamasın? Diyelim ki iddia doğru, Allah 'Mürid' olan değil mi? Buna göre istediğini dileyebilir yani istediğini söyleyebilir. Ahlakı kafirler değil, Allah temellendirir ki âyette 'Allah hakkı söylemekten çekinmez' denilir. Yani Peygamber bunu söylemekten utanıyorken, resmen Allah kendisinin ahlakı temellendirdiğini bildiriyor ve Allah'ın istediğini söyleyebileceği söylenmekte.

Peygamberin lehine ayetin olması Peygamberin uydurduğu anlamına mı gelir? Hayır. Bir futbol maçı olduğunu düşünün. Türkiye 0-2 kaybetmektedir. Sekseninci dakika da bir bomba patlasa bu yüzden de maç geçersiz kılınsa, bu şu anlama mı gelir: "Bu bombayı Türkler patlattı."

Hayır, belki patlatmışlardır belki patlatmamışlardır. Şimdi şöyle denilebilir: Durum böyle ise Müslümanlar Peygamberin aleyhine ayet olduğunda bunu delil olarak sunamazlar.

Aslında burada iki hata vardır. İlki şöyle: Bu örnekte patlatan kişiler dış etkendir yani Kur'an söz konusu olurken bu dış etken Allah olur. Buna göre kafirler bu örneği kullanamazlar.

İkinci ise şöyle: İnsan mutlak olarak menfaatini düşünür. Asla aleyhine bir şey yapmak istemez. Buna göre Peygamber lehine bir şey söyleyebilirken, aleyhine bir şey söylemez.

İkinci olarak, Peygamber bunu söylemekten utanıyorken, niye böyle bir âyet uydursun? Hem bunu söylemek istemesin hem de Kur'an'a yazsın. Eğer denilirse ki: Utanmamak için Allah söylüyor dedi. Ben derim ki: Durum böyle ise Peygamber gerçekten yaşamıştır ve insanlara gerçekten vahiy aldığı iddiası ile gelmiştir. Ateistler ise bunun tam tersini iddia etmektedir yani kendi içlerinde bir çelişki ortaya çıkar.

Durumun böyle olması ateistler için çok sorunludur çünkü durum böyle olunca Kur'an'daki gelecekten haberler sonradan eklenmemiştir. Bir de bu âyeti niye Kur'an'a koysun? Direkt hadis olarak söyleyebilirdi sonuçta Peygamber her ne diyorsa ona uyulmalıdır.

Yine ayette açıkça “Peygamberin de (sav) bu durumdan rahatsız olduğu ve bunu gizlediği ifade edilmiş ve Allah (c.c.) gerçeği söylemekten çekinmez denilmiştir.” Yani, Peygamberin (s.a.w.) gizlediği şeyi de ayet ayrıca açığa vurmuştur. Eğer ayet, Allah (c.c.) katından gelmemiş Peygamber eliyle yazılmış olsaydı, niçin Peygamber ayete rahatsız olduğunu da yazdırsın ve içinde gizlediği şeyi ortaya çıkarsın? “Ben insanlara rahatsız olduğumu söyleyemem, insanlar sonra hakkımda ne düşünür?” diyerek bunu içinde saklıyorsa, ayet yazdırdığında rahatsız olduğunu elbette belirtmezdi.

Üçüncü olarak, Peygamber Kur’an’ı uydurduysa niye bu konuda susmadı? İnsanlar şöyle diyebilirlerdi: Ne büyük bir insan, misafirler istediği gibi kalabiliyor, bu kesin Peygamberdir.

Peygamber insanların iddia sahibinin söylediği iddiayı sorabileceğini düşünemedi mi? Eğer evet denilirse, o zaman niye yazdı sorusu çıkar çünkü amacı insanları dine çekmek ise niye bunu yaptı?

Hayır denilirse, o zaman Peygamberin akli delilleri sunulduğunda iki yüzlülük yapılmamalı. Mesela “Peygamber kendini niye uyarıyor?” sorusuna kafirler der ki: Peygamber akıllıydı, böyle yaparak vahiy aldığını göstermek istedi.

Bunu düşünebilen bir insan yukarıdaki iddiayı da düşünür.

Kendinizi Peygamberimizin yerine koyun ve gecenin bir vakti bu vahyi aldığınızı düşünün. Nasıl hissedersiniz? “Acaba bu vahiy miydi, yoksa beni yanıltan Cebrail kılığında iblis miydi? (Nitekim bu durumlar çok bilinen ateist ya da müşrik kitaplarda da geçer) Acaba Allah benim kalbimdeki bu hisleri neden ortaya döküyor? Ya yarın sabah dostlarıma, yol arkadaşlarıma, eşlerime ve müminlere bu ayeti okuduğumda bana inanmazlarsa! Ya sırf bu yüzden tebliğ vazifemi başaramazsam!” demez miydiniz?

Dördüncü olarak, iddia sahibi Kur’an’ı cımbızlamaktadır. Sanki Kur’an Peygamberi savunan ayetler ile doluymuş gibi. Ama durum böyle değildir, pek çok ayet Peygamberi uyarır, pek çok ayet Peygamberi kısıtlar, normal insanlara emredilmeyen şeyler emredilir.

Bunları söylediklerimiz de de kafirler derler ki: Bunu insanlar inansın diye yaptı. Kendini kısıtlaması insanların inanması içinse niye Ahzab 53 gibi bir ayet var? Burada kafirlerin bir iki yüzlülüğü daha ortaya çıkar.

Beşinci olarak, evin içi kişinin mahrem alanıdır. Arkadaşlarımıza misafir olmak güzel bir şeydir ama âyette bu evi kendi evi gibi kullanmak sakındırılmıştır. Bu insanlara rahmet olarak gelmiş ve ‘hayır’ demeye utanan, çekinen bir Peygamberin evi bile olsa insanların böyle bir hakkı yoktur.

Ayetin nüzul sebebine baktığımızda ise böyle bir sorun olduğunu görüyoruz. Enes Radiyallâhu anhu’dan şu Hadis-i Şerif nakledilmiştir: "Peygamberimiz Sallallâhu aleyhi ve sellem, Zeyneb bint-i Cahş ile evliliğinin düğün yemeği ekmekle et idi. Ben de insanları yemeğe dâvet etmek için gönderildim. Bir grup geliyor ve yemek yiyip gidiyorlardı. Sonra onların ardından başka bir grup geliyor, onlar da yiyorlar ve çıkıp gidiyorlardı. Ben

çağıracağım kimseyi bulamayıncaya kadar cemaatin hepsini dâvet ettim.
Sonra, ″Yâ Resûlallah! Artık dâvet edecek kimse kalmadı″ dedim. Peygamberimiz: ″Yemek sofrasını kaldırın″ dedi. Ancak yemekten sonra üç kişilik bir grup evde kalıp konuşmaya devam ettiler. Peygamberimiz, Hz. Âişe'nin odasına kadar gitti ″es-Selâmu aleykum ehlel-beyti ve rahmetullâh" (Ey ev ahâlisi! Allah'ın selâmı ve rahmeti sizin üzerinize olsun) dedi. Hz. Âişe de, ″Allah'ın selâmı ve rahmeti senin üzerine de olsun, ehlini nasıl buldun; Allah sana mübârek eylesin!″ dedi. Peygamberimiz sırasıyla kadınların hepsini dolaşıyor ve onlara Hz. Âişe'ye söylediği sözlerin benzerini söylüyor, onlar da Peygamberimize Hz. Âişe'nin söylediği gibi sözler söylüyorlardı. Bundan sonra Resûlullah Sallallâhu aleyhi ve sellem, Hz. Zeyneb'in evine döndü ve bu üç kişiyi, hâlâ evde oturup konuştuklarını gördü.
Peygamberimiz çok nezâket sahibi idi. Bu sebeple tekrar Hz. Âişe'nin odası tarafına çıkıp gitti. Nihâyet o üç kişinin çıkıp gittiklerini kendisine ben mi haber verdim yahut başkası tarafından mı haber verildi hatırlamıyorum. Peygamberimiz eve geri döndü. Nihâyet ayağını kapının eşiğine koyunca, bir ayağı içeride, diğer ayağı dışarıda iken kendisiyle benim arama kapı perdesini sarkıtıp indirdi ve bu sırada bu Hicâb (Resûlü Ekrem'in hanımlarıyla örtü arkasından konuşma) âyeti nâzil oldu." [1]

Böyle bir durumdan tabii ki de eşi, çocuğu olan her ev sahibi rahatsız olur ve en doğal hakkıdır. Karşımızda bir peygamber olduğunu bildiğimiz gibi yorulan, uyuyan, dinlenmek isteyen bir insan olduğu gerçeğini de unutmamak lazım. Nitekim böyle bir uyarı olmasaydı "Peygamber müminlere canlarından ileridir. Onun eşleri de müminlerin anneleridir." [Ahzab 6] ayetinden bazı Müslümanlar Resulullah'ın evine kendi evleri gibi izin almaksızın girmenin caiz olduğunu düşünebilirdi. İşte bu ayet hem böyle bir zanna yer olmadığını anlatıyor.

Bir de hadise baktığımızda Peygamberin çok merhametli olduğunu görüyoruz. Üç defa hanımlarını ziyaret ediyor, hiçbir insan yalancı olsa bu kadar beklemezdi hemen âyeti uydururlardı. Yine hadiste bu âyetin ani bir şekilde indiği söylenmekte. Buradan şunu anlarız: Peygamber az önce yazdıklarımı ve az sonra yazacaklarımın hiçbirisini düşünerek bu âyeti uydurmamıştır.

Ayet ani bir şekilde indi ise şu incelikleri nasıl uydurdu: "Birinci incelik: Âyetteki "... Peygamberin evleri ..." ifadesinde 'evler'in Peygambere izafe edilmesi hem teşrif, hem de Resulullah'ın evlerine gösterilecek saygının diğer evlerde olmadığını göstermek içindir … Üçüncü incelik: "Fakat davet olunduğunuz zaman girin. Yemeği yediğiniz zaman dağılın." pasajı şöyle bir incelik taşımaktadır: Fahreddin Razi'nin de dediği gibi, evlere izinsiz girmeyi adet edinen bir kimseye izin alıp öyle girmesi söylendiği zaman küser ve bir daha çağrılsa bile girmez, fakat, "Siz müstenkiflerden olmayın. Dinleyen ve itaat edenlerden olun. Davet olunduğunuz vakit girin." denildiği zaman denilirse durum değişir … Yedinci incelik: "Bu, Allah nezdinde çok büyük (bir günahtır." pasajındaki maksat, Resulullah (sav)'a eziyet vermek ve ondan sonra zevcelerini nikahlamaktır. Ebussuud Efendi şöyle der: 'Bu' (zaliküm) kelimesindeki uzaklık manası, Resulullah (s.a.w.)'in Allah (cc) katında şer ve kötülükten uzak olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu âyet Resulullah'ın şanının yüceliğini göstermekte, ona hem hayatında hem de hayatından sonra hürmet gösterme mecburiyetine işaret etmektedir." [2]

Hem de hadiste bu kişilerin Peygamber eve gelmeden evden çıktığı söyleniliyor. Durum böyleyken Peygamber kendine “Misafirler zaten gitti, bu âyeti uydurmama gerek yok, sabrederim insanlar da sabrım sayesinde iman eder.” dememiş midir?

Konuya dönersek: Eski zamanlarda Araplar birbirlerinin evine gizlice girerlerdi. Bir kişi kapıda giriş için izin almanın gerekli olmadığını düşünüyorlardı, başka bir kişiyi görmek zorunda kalınca, ancak eve girip kadınlara ve çocuklara efendinin evde olup olmadığını soruyorlardı. Bu cehalet geleneği birçok kötülüğün nedeniydi ve çoğu zaman bazı ciddi kötülüklere yol açtı. Bu nedenle, başlangıçta Peygamber Efendimizin evine yakın bir dost veya uzaktan akraba olsun, hiçbir kimsenin oraya izinsiz giremeyeceği bir kural yapılmıştır.

Nitekim benzer bir uyarı Nur 27’de bütün insanlar için de yapılmıştır: "Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere izin alıp sahiplerine selam vermeden girmeyin."

Sadece bu ayette değil, diğer ayetlerde de farklı olaylar (İbrahim ve Lût'un evine gelen misafirler gibi) üzerinden edep dersi verilir.

Cahiliye Arapları misafir iken yemek yediğinde, arkadaşlarını gördüklerinde onları da davet ederlerdi. Böylece kalma sürelerini uzatırlardı ve bunu evin sahibinin izni olmadan yaparlardı. Ev sahibi de buna karşı çıkmaya utanırdı, cesaret edemezdi çünkü yemek zamanıydı, beklenmedik misafiri bir arada besleyemiyorlardı çünkü ziyaretçinin gördüğü arkadaşlar için hemen yemek düzenlenmek her zaman mümkün değildir. İddia edilen âyet ise bu adetleri ortadan kaldırmıştır. Bugün de bir eve yemek için çağrılmadan yemeğe gitmek ayıptır.

Basitçe; âyet misafir adabını şöyle şekillendirir: İzin almadan girmemek; ziyaret vaktini seçip öylece izin istemek; yemek vakti, yemeğe çağrılmadıkça içeri girmemek; yemeğe davet edildiğinde belirlenen vakitte girip yemeği yedikten sonra ayrılmak.

Bunlardan Arapların haberi olmadığı için bu âyet inmiştir. Peygamberimizin evine girerken bile bu tür kurallar gözetmiyorlardı. Aslında şimdi ki dönemde bile bu kurallara hala uyulmuyor, insanların bu edep kurallarına şiddetle ihtiyaçları vardır.

Yine Allah bu âyet ile ağır vazifeler altına girmiş Resulünün vaktinin israf edilmesini önler, hem Peygamberin ve ondan sonra gelecek din önderlerinin zaten meşakkatli olan hayatlarına bir de bizlerin zorluk ve eziyet çıkarmamamızı öğretir, hem de bütün çağlarda gelecek insanlara karşıdaki insanın durumu için anlayışlı olmaya yöneltecek bir öğüt verir, nezaket kurallarına dikkat edilmesini öğretir.

Altıncı olarak, Peygamberlerin görevi her ne kadar sıradan insanlardan farklı olsa da, Peygamberler varlık bakımından sıradan insan gibidirler. Hristiyanlar “koskoca Peygamberi sıradan insanlarla bir tutmak mümkün müdür” diyerek hz. İsa’yı ilahlaştırmışlardır. Allah bizim de onlar gibi Peygamberi ilahlaştırmamız için Kur’an’da onun da sadece bir insan (beşer) olduğunu aktarıyor. Bunun iyice insanların zihnine yerleşmesi için onun doğrudan hayatından bir örnek veriyor.

İddia II: Bu âyetin neresi evrensel?

Cevap: Evrenselliği iyi anlamak lazım. Kur'an'ın evrenselliği şudur: Her âyette evrensel bir mesaj vardır. Yukarda çıkarttığım beş nokta evrensel mesajdır. Bir ayetten çıkartılan her hikmet evrenselliğe işarettir. Dediğim gibi Kur'an'da pek çok kıssa vardır. Bu kıssalar hikâye olsun diye anlatılmaz ama öğüt alınsın yani evrensel bir mesaj çıkartılsın diye anlatılır: "Andolsun onların kıssalarında akıl sahipleri için ibretler vardır." [Yusuf 111]

Yine şöyle bir evrensellik vardır: Ayette tesettür emri vardır yani kadınların perde arkasından konuşmalarını söylüyor. Bu emir sadece Peygamber (s.a.w.)'in hanımlarına mahsus değil, onların şahsında mü'mine kadınların hepsine mahsustur. [3] Bir kadının nâmahram bir erkeğe karşı süslenip püslenmesi, onu celbedecek şekilde sesini inceltmesi, kırıtarak konuşması, erkekle yalnız bir yerde kalması ve evinde kimse yokken yabancı bir erkeği evine çağırması yasaktır. Kadının erkeğe cevap vermesi gerektiği yerlerde çok kısa ve erkeğin dikkatini çekmeyecek şekilde cevap vermesi gerekir. Diğer hususlar fitne ve fücurun doğmasına sebeb olur. Zira insandaki nefs-i emmâre daima insanı kötülüğe sevk eder. Şeytan da onun yardımcısıdır.

Yine bu âyetten alimler pek çok hüküm çıkartmıştır: 'Peygamberin evleri' ifadesi, evin erkeğe ait olduğuna delil olduğunu söylemişlerdir [4], âmânın şahitliğinin caiz olduğuna delil vardır demişlerdir. [5]

İddia III: Peygamberin hanımları ile evlenmek niye yasaktır?

Cevap: İlk olarak, niye olamasın? Ahlakı yani kuralları Allah belirler buna göre Allah istediğini emredebilir. İlk iddianın ilk noktasındaki olay bu emir içinde geçerlidir.

İkinci olarak, Peygamberin hanımlarının sonradan evlenmemesi Peygambere hangi menfaati sağlar? Aslında burada Peygamberin ahireti uydurmadığına delil vardır. Ahiret yoksa Peygamber yok olacaktır ve Kur'an'ı kendi uydurduysa bunu kendisi bilmektedir. Peki Peygamber öldüğünde hiçbir şey hissetmeyecek yani hanımlarının evlenmemesi onun için bir şey ifade etmeyecek. Niye yasakladı?

Eğer denilirse ki işte Peygamber ölmeden önce hanımlarının başka bir kişi ile olacağını bilmek istemiyordu, ben derim ki: Bu Peygamber için çok kötü ise niye kızlarını evlendirdi? Çocuklar hanımdan önce gelir, ama Peygamber onları evlendirdi, niye onlarla evlenmeyi yasaklamadı?

Bir de Peygamber insanların bunu garipseyeceğini bilmiyor muydu? Niye dinden uzaklaştıracak bir şey söylesin? Zaten sonradan bir şey hissetmeyecek.

Üçüncü olarak, Peygamber ne kadar yoksul olsa ve öyle ölse de, kendisi yine de koca bir devlet bırakmıştır arkasında. Bu hazır devleti yönetmenin en kolay yolu ise peygamberin hanımları ile evlenip güç kazanmaktı. Bu demek oluyor ki peygamberin hanımları diğer hanımlar gibi değildir, siyasi bir güç kazanmak için çeşitli kabile reisleri veya güçlü kişiler bu hanımları evlenmeye zorlayabilir, hem bu hanımlar kendi etrafında oluşan bu baskıdan

huzurları bozulabilir, hem de bir erkeğin idaresi altına girince istemeyerek de olsa İslam devletinin bekasına zarar vermek ihtimalleri doğabilirdi. Tarihte bunun çok örnekleri var. Ben bir tanesini örnek vereyim: Mısırın kudretli Firavunu Tutankamun ve onun tahtına göz diken hain vezirinde bu durumu görebilirsiniz. [6]

İslam için bu tehlikeyi görebilmek aslında insan ferasetiyle olabilecek bir şey değil. Eğer tam tersine bu konuda Allah'tan bir uyarı bir yasaklama indirilmemiş olsaydı vahim bir durum oluşabilir, hanımlar üzerinden liderlik kavgaları yaşanabilirdi. Yeni kocaları peygamberin hanımlarını birbirlerine bile düşürebilirdi. O zaman da bu bahaneci Ateistler derlerdi ki: "Efendim Allah böyle olacağını bilmiyor muydu ki peygamberin hanımlarının evlenmesine müsaade etti?" [6]

Peygamberin eşlerinin başka kadınlar gibi olmadığı şu âyette söylenilmektedir: Ahzab 32. "Ey Peygamberin hanımları! Sizler herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Allah'tan sakınıyorsanız (erkeklerle) edalı konuşmayın, yoksa kalbi bozuk olan kimse kötü şeyler ümit eder; daima ciddi ve ağırbaşlı söz söyleyin."

Hadise dikkat edilirse Talha'nın Kureyş'in ileri gelenlerden biri olduğu söyleniliyor yani bunun güç kazanma ile ilişkisi olduğu açıktır.

Dördüncü olarak, Ahzab 6'da Peygamberin hanımlarının müminlerin anneleri olduğu söyleniliyor. Kim annesi ile evlenmek ister ki?

Beşinci olarak, hz. Peygamber (sav)'in eşlerinin çoğu ileri yaşlardadır. Genç yaşlarda olan Hz. Aişe gibi annelerimiz ise, Peygamberimizin (s.a.w.) vefatından sonra ömürlerini İslam'ın tebliğine ve öğretisine adamışlar, bu ideali kendilerine görev biçmişlerdir. Dolayısıyla, eşleri açısından da sorun teşkil edici bir durum yoktur.

Altıncı olarak, bu hüküm asıl Peygamberin eşlerine yararlıdır çünkü zaten Peygamberin hiçbir hanımı Peygamberden sonra başkasıyla olmak istemez ve hiçbir rivayette Peygamberin eşlerinin bunu sorun gördüğü söylenmez. Hz. Aişe Peygamberi öyle seviyordu ki asla başkası ile evlenmezdi. Allah bu hükmü vererek insanların Peygamberin eşlerini rahatsız etmeyi önlemiştir.

Yedinci olarak, âyetin nuzül sebebine bakalım: "Rivâyet edildiğine göre münafıklardan bir kimse Resûlüllah (sallallahü aleyhi ve sellem), Ebû Seleme'den sonra, Ummu Seleme ile evlenince Huneys b. Huzafe'den sonra da Hafsa ile evlenince şöyle demiş: Muhammed'e ne oluyor ki bizim hanımlarımızla evleniyor? Allah'a yemin ederim, eğer o da ölecek olursa, biz de onun hanımları arasında okları dolaştırırız. Bunun üzerine bu âyet-i kerîme nazil oldu, yüce Allah, ondan sonra hanımlarını nikâhlamayı haram kıldı ve onlara annelik hükmünü verdi." [3]

Bu rivayet Peygamberin hanımlarının obje gibi kullanılmaması için ayetin indiğini söylüyor. Yani bu kadınları korumaktır.

Sekizinci olarak, Kurtubî devamında şöyle diyor: “Bu da Peygamber (sallallahü aleyhi ve sellem)'ın özelliklerindendir. Onun ayrıcalıklı bir şerefe sahib olduğunu ortaya koymak, mertebesine dikkat çekmek içindir.” [3]

Dokuzuncu olarak, şöyle de denilmiştir: “Peygamber'in hanımlarıyla evlenmenin yasak kılınış sebebi, onların cennette de hanımları olacaklarından dolayıdır. Çünkü bir kadın cennette, dünyada iken onunla son evli bulunan kocasına verilecektir. Huzeyfe hanımına şöyle demiş: Eğer yüce Allah bizi cennetine koyacak olursa, sen de cennette benim eşim olmak istiyor isen benden sonra evlenme. Çünkü kadın son kocasına verilecektir.” [3]

Bu hikmet de Peygamberin ahirete inandığının delilidir. Buna göre durum böyle ise Peygamber bir ahiret uydurmamıştır gerçekten vahiy almıştır.

Kaynaklar:


1. Sahih-i Buhârî Tefsir- i Ahzab 7; Rudânî, Cem’ul-Fevâid, Hadis No: 7164.
2. Muhammed Ali Sabuni, Ahkâm tefsiri, Ahzâb, 33/53 tefsiri.
3. Kurtubî, Ahzâb, 33/53 tefsiri.
4. Tefsirü’l-Münir, c. 11, s. 386.
5. Tefsirü’l-Münir, c. 11, s. 387.
6. https://www.bilimveyaratilisagaci.com/2019/06/140-peygamber-esleri-neden-evlenemez/